

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 8Pc/71/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323203304
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2024:8323203304.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci navrhovateľky A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX/XX, E. proti odporcovi F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, o zrušenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

Súd ruší vyživovaciu povinnosť navrhovateľky k odporcovi od 10.5.2022 do 31.8.2022 určenú rozsudkom Okresného súdu Humenné, č. k. 10P/178/2015-120 zo dňa 23.11.2016.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka podala dňa 02.11.2023 na súd návrh, v ktorom žiadala, aby súd zrušil jej vyživovaciu povinnosť k odporcovi za obdobie od 10.05.2022 do 31.08.2022.

2. Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom OS Humenné č. k. 10P/178/2015 zo dňa 23.11.2016 bola zaviazaná platiť na vtedy ešte maloletého syna F. G. sumu 150 €. Vyživovaciu povinnosť si plnila pravidelne a v plnej výške. Odporca od 9/2021 začal študovať na Technickej univerzite v Košiciach. Dňa 24.1.2022 svojvoľne ukončil štúdium na danej univerzite. Z tohto dôvodu si na OS Humenné podala návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti. Medzičasom bol odporca 10.5.2022 prijatý na štúdium na Prešovskú univerzitu v Prešove. Akademický rok 2022/2023 bol začatý 1.9.2022, kedy aj odporca riadne nastúpil na štúdium. Následne jej OS Humenné zrušil vyživovaciu povinnosť od 25.1.2022 do 10.5.2022, kedy bol odporca prijatý na vysokoškolské štúdium. Odporca sa na tento rozsudok OS Humenné odvolal, kde následne Krajský súd v Prešove potvrdil rozsudok vo výroku I. a vo výroku III. 23CoP/32/2023. Krajský súd v rozsudku uviedol: „V danom prípade bolo preukázané, že odporca ukončil štúdium na jednej vysokej škole a prihlásil sa na ďalšiu vysokú školu, pričom v predchádzajúcom štúdiu riadne nepokračoval (nezúčastňoval sa vyučovania). Obdobie od ukončenia vysokoškolského vyučovania nemožno teda považovať za obdobie, kedy sa sústavne pripravuje na budúce povolanie. Za prípravu na budúce povolanie možno považovať len obdobie vysokoškolského štúdia, kedy dieťa získava vedomosti a zručnosti potrebné pre výkon svojho ďalšieho povolania, nie obdobie, kedy sa žiadnemu štúdiu nevenuje. Vyživovacia povinnosť navrhovateľky voči odporcovi sa v danom prípade obnovila nástupom na ďalšie štúdium. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo možné uvažovať o zrušení vyživovacej povinnosti až za obdobie do dňa nástupu na ďalšie vysokoškolské štúdium, keďže však návrh bol v tejto časti vzatý späť, odvolací súd nemôže správnosť tohto výroku preskúmať.“ Krajský súd konštatoval, že jej vyživovacia povinnosť sa obnovila nástupom odporcu na vysokoškolské štúdium, nie dňom prijatia na univerzitu. Krajský súd jasne konštatoval, že za prípravu na budúce povolanie možno považovať len obdobie vysokoškolského štúdia, kedy dieťa získava vedomosti a zručnosti potrebné pre výkon svojho ďalšieho povolania, nie obdobie, kedy sa žiadnemu štúdiu nevenuje. Týmto žiada, aby jej bola zrušená vyživovacia povinnosť až do nástupu odporcu na vysokoškolské štúdium, a to do 1.9.2022.

3. Odporca sa k návrhu vyjadril v písomnom podaní doručenom súdu dňa 24.05.2024, v ktorom uviedol, že jeho biologická matka, ako navrhovateľka v predmetnom návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti navrhuje súdu, aby zrušil voči nemu jej vyživovaciu povinnosť, a to za obdobie od 10.05.2022 do 31.08.2022. Návrh pritom odôvodňuje tým, že aj napriek tomu, že bol prijatý na vysokoškolské štúdium na Prešovskej univerzite v Prešove dňa 10.05.2022, vyživovacia povinnosť nastala podľa názoru navrhovateľky až jeho nástupom na vysokoškolské štúdium, t. j. dňa 01.09.2022. Uvedený dôvod pritom navrhovateľka podporuje citáciou z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 23 CoP/32/2023, ktorý potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zrušení vyživovacej povinnosti za určité obdobie, kde súd uviedol, že „za prípravu na budúce povolanie možno považovať len obdobie vysokoškolského štúdia, kedy dieťa získava vedomosti a zručnosti potrebné pre výkon svojho ďalšieho povolania, nie obdobie, kedy sa žiadnemu štúdiu nevenuje. Vyživovacia povinnosť navrhovateľky voči odporcovi sa v danom prípade obnovila nástupom na ďalšie štúdium. S uvedeným názorom odvolacieho súdu sa však podľa jeho názoru nie je možné stotožniť a tento nepovažuje za správny a zákonný s ohľadom na to, že sa v čase kedy bol prijatý na vysokoškolské štúdium na Prešovskej univerzite v Prešove pripravoval na budúce povolanie a teda v danom období, kedy bolo zrejmé, že v tejto príprave naďalej pokračuje, nemohlo dôjsť k zániku vyživovacej povinnosti jeho matky, t.j. navrhovateľky voči nemu. Vzhľadom na to, že bol, resp. je naďalej vysokoškolským študentom, neukončil prípravu na budúce povolanie. S poukazom na uvedené je teda nevyhnutné konštatovať, že nie je a v čase kedy bol prijatý na vysokoškolské štúdium, nebol schopný sám sa živiť a uspokojovať samostatne svoje potreby a preto vyživovacia povinnosť jeho matky trvala aj v čase od jeho prijatia na vysokú školu až do nástupu na vysokoškolské štúdium. Nie je pritom smerodajné to, kedy nastúpil na vysokoškolské štúdium ale to, že sa prijatím na vysokoškolské štúdium rozhodol naďalej pokračovať v príprave na budúce povolanie vzhľadom na to, že túto prípravu doposiaľ neukončil. Uvedený názor Krajského súdu v Prešove považuje za nelogický a právne zmätočný aj v nadväznosti na hociktorého iného študenta, ktorý v čase od júna do septembra síce ešte neukončil prípravu na budúce povolanie, ale v uvedenom čase sa štúdiu nevenuje a nezískava vedomosti a zručnosti potrebné pre výkon svojho ďalšieho povolania a do ďalšieho ročníka nastúpi rovnako ako aj on od prvého septembra toho ktorého kalendárneho roka. Rovnako by sa uvedený názor týkal aj vysokoškolských študentov, ktorí síce ukončili bakalársky stupeň štúdia, no rozhodli sa pokračovať na druhom stupni. Títo študenti musia byť rovnako ako aj on prijatí na štúdium na príslušnej fakulte a vzhľadom na to, že nie sú schopní sami sa živiť, ostáva vyživovacia schopnosť rodičov voči týmto študentom zachovaná, keďže ešte neukončili prípravu na budúce povolanie. Uvedený názor Krajského súdu v Prešove by teda znamenal, že by boli rodičia, ktorí majú vyživovaciu povinnosť v čase, kedy sa ich deti nevenujú štúdiu počas obdobia približne od júna do septembra, tejto vyživovacej povinnosti v uvedenom čase zbavení. Je pritom zrejmé, že rovnako ako oni, tak aj on svoju prípravu na budúce povolanie neukončil a rozhodol sa pokračovať v nadobúdaní vedomostí a zručností, ktoré mu pomôžu na trhu práce potom, ako úspešne absolvuje vysokoškolské štúdium. Obdobie do nástupu na vysokoškolské štúdium na Prešovskej univerzite využil na prípravu na štúdium, aby tak zabezpečil svoju čo najlepšiu prípravu na budúce povolanie a nie je preto možné považovať odôvodnenie navrhovateľky za relevantné. V rozhodnom čase nebol schopný sám sa živiť a to z toho dôvodu, že preukázateľne neukončil prípravu na svoje budúce povolanie a preto považuje návrh navrhovateľky za nedôvodný. S poukazom na uvedené, pretože na jeho strane nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zrušenie výživného navrhuje, aby súd návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti za rozhodné obdobie zamietol ako nedôvodný.

4. Na pojednávaní dňa 03.06.2024 navrhovateľka uviedla, že odporca bol v máji prijatý na v poradí ďalšiu školu, ale fakticky ju začal navštevovať až v septembri v tom istom roku, preto chce, aby bolo zrušené rozhodnutie za toto rozhodné obdobie, a to za čas od prijatia syna na v poradí ďalšiu fakultu do dňa nástupu na ďalšiu vysokú školu.

5. Odporca na tom istom pojednávaní uviedol, že je pravda, že zanechal štúdium na Technickej univerzite v Košiciach, nakoľko išlo o druh štúdia, ktoré mu svojím spôsobom nevyhovovalo a rozhodol sa po zanechaní štúdia podať si prihlášku na ďalšiu vysokú školu, na ktorú bol prijatý 10.5.2022. Od doby, kedy bol prijatý na ďalšiu vysokú školu do dňa nástupu na štúdium, na reálne štúdium, ktoré začalo začiatkom septembra v roku 2022. V tomto rozhodnom období od prijatia na v poradí ďalšiu školu a do doby reálneho nástupu na jej štúdium, nebol zamestnaný a v podstate ho živil jeho otec.

6. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá dočasu, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

7. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

8. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

9. Podľa § 157 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.m.p.“), rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

10. Súdne rozhodnutia o výživnom na plnoleté dieťa možno zmeniť alebo zrušiť len na návrh a len vtedy, ak sa zmenili pomery (§ 78 ods. 1 veta prvá zákona o rodine). Rodičia majú vyživovaciu povinnosť k dieťaťu do času, pokiaľ dieťa nie je schopné samo sa živiť (samo uspokojovať svoje potreby). Kedy nastane takýto faktický stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom nadobudnutie takejto schopnosti dieťaťa nie je viazané na vek dieťaťa, a teda je prípustné, aby k zániku vyživovacej povinnosti rodičia z uvedeného dôvodu došlo (výnimočne) aj vo vzťahu k maloletému dieťaťu. V prípade, ak výživné na dieťa bolo určené súdnym rozhodnutím, len nadobudnutím samotnej schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť, nezaniká automaticky vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu (vo väčšine prípadov k plnoletému), ale je potrebné, aby o zrušení vyživovacej povinnosti rozhodol súd. Súd rozhodne o zrušení vyživovacej povinnosti, ak má v konaní preukázanú zmenu pomerov, t. j. okolností rozhodujúcich pre ďalšie trvanie vyživovacej povinnosti. Pri rozhodovaní o zrušení vyživovacej povinnosti je súd povinný zobrať do úvahy všetky osobitosti posudzovanej veci.

11. V danej veci bolo zistené, že odporca ukončil štúdium na Technickej univerzite v Košiciach dňa 24.01.2022, pričom na štúdium na inú fakulte bol prijatý dňa 10.05.2022 a reálne nastúpil na štúdium od 01.09.2022. Krajský súd v Prešove v konaní sp. zn. 10P/178/2015 v rozhodnutí o odvolaní sp. zn. 23 CoP/32/2023 zo dňa 28.09.2023 konštatoval, že obdobie od ukončenia vysokoškolského štúdia nemožno teda považovať za obdobie, kedy sa sústavne pripravuje na budúce povolanie. Za prípravu na budúce povolanie možno považovať len obdobie vysokoškolského štúdia, kedy dieťa získava vedomosti a zručnosti potrebné pre výkon svojho ďalšieho povolania, nie obdobie, kedy sa žiadnemu štúdiu nevenuje. Vyživovacia povinnosť navrhovateľky voči odporcovi sa v danom prípade obnovila nástupom na ďalšie štúdium. Za obdobie 10.05.2022 - 31.08.2022 teda odporcovi výživné nepatrí, nakoľko v tejto dobe sa odporca nepripravoval na povolanie a mohol sa samostatne živiť. Na základe uvedeného súd zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľky voči odporcovi za uvedené obdobie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.